

DIREKTIVA 2003/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. studenog 2003.

o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽⁴⁾,

budući da:

- (1) Ugovor predviđa uspostavljanje unutarnjega tržišta i sustava koji osigurava da natjecanje na unutarnjemu tržištu ne bude narušeno. Usklađenost pravila i praksi u državama članicama koje se odnose na iskorištavanje informacija javnog sektora pridonosi postizanju tih ciljeva;
- (2) razvoj prema informacijskome društvu i društvu znanja utječe na život svih građana u Zajednici omogućujući im nalaženje novih puteva prema pristupu i dobivanju znanja;
- (3) digitalni sadržaj igra važnu ulogu u tome razvoju. Proizvodnja tog sadržaja posljednjih godina potiče brzo otvaranje radnih mjesta i nastavlja tako djelovati. Većina tih poslova nastaje u malim novonastalim tvrtkama;
- (4) javni sektor prikuplja, izrađuje, reproducira i širi u mnogim područjima djelatnosti veliku količinu informacija kao što su socijalne, gospodarske, zemljopisne, informacije o vremenu, turističke, poslovne, patentne i obrazovne informacije;
- (5) je jedan od glavnih ciljeva uspostavljanja unutarnjega tržišta stvaranje uvjeta koji vode razvoju usluga širom cijele Zajednice. Informacije javnog sektora važan su izvorni materijal za proizvode i usluge s digitalnim sadržajem, a razvojem bežičnih usluga postat će čak i važnijim izvorom sadržaja. U vezi s tim, bit će također bitna široka prekogranična zemljopisna obuhvaćenost. Šire mogućnosti ponovne uporabe informacija javnog sektora trebaju europskim tvrtkama između ostalog omogućiti korištenje njihovih potencijala te pridonositi gospodarskome razvoju i otvaranju radnih mjesta;

⁽¹⁾ SL C 227 E, 24.9.2002., str. 382.

⁽²⁾ SL C 85, 8.4.2003., str. 25.

⁽³⁾ SL C 73, 26.3.2003., str. 38.

⁽⁴⁾ Mišljenje Europskoga parlamenta od 12. veljače 2003. (nije još objavljeno u Službenome listu), Zajedničko stajalište Vijeća od 26. svibnja 2003. (SL C 159 E, 8.7.2003., str. 1.) i Stajalište Europskoga parlamenta od 25. rujna 2003. (nije još objavljeno u Službenome listu). Odluka Vijeća od 27. listopada 2003.

- (6) u državama članicama postoje znatne razlike u pravilima i praksama iskorištavanja izvora informacija javnog sektora koje predstavljaju zapreke izvlačenju punih gospodarskih potencijala iz tih ključnih dokumentarnih izvora. Tradicionalna praksa korištenja informacija javnog sektora u tijelima javnog sektora razvijala se na vrlo različite načine. To treba uzeti u obzir. Stoga se treba poduzeti najmanja mjera usklađivanja nacionalnih pravila i prakse za ponovnu uporabu dokumenata javnog sektora u slučajevima kad razlike nacionalnih propisa i praksi ili pomanjkanje jasnoće sprječavaju glatko funkcioniranje unutarnjega tržišta te ispravan razvoj informacijskoga društva u Zajednici;
- (7) štoviše, bez najmanje mjere usklađivanja na razini Zajednice, te razlike mogu biti čak i znatnije i to kao posljedica zakonodavnih djelovanja na nacionalnoj razini koja su u jednome broju država članica već bila započeta da bi se odgovorilo tehnološkim izazovima. Utjecaj takvih zakonodavnih razlika i nesigurnosti postat će znatniji u daljnjemu razvoju informacijskoga društva koje je već uvelike povećalo prekogranično korištenje informacija;
- (8) je potreban opći okvir za uvjete koji uređuju ponovnu uporabu dokumenata javnog sektora da bi se osigurali poštenu, ravnopravni i nepristrani uvjeti za ponovnu uporabu takvih informacija. Tijela javnog sektora prikupljaju, izrađuju, reproduciraju i šire dokumente za ispunjavanje svojih javnih zadataka. Uporaba takvih dokumenata zbog drugih razloga predstavlja ponovnu uporabu. Politika država članica može ići dalje od najmanjih standarda utvrđenih ovom Direktivom, omogućujući tako opsežniju ponovnu uporabu;
- (9) ova Direktiva ne sadrži obvezu dopuštanja ponovne uporabe dokumenata. Odluka o tome da li odobriti ponovnu uporabu ili ne ostat će na državama članicama ili dotičnome tijelu javnog sektora. Ova se Direktiva treba primjenjivati na dokumente koji su učinjeni dostupnima za ponovnu uporabu kad tijela javnog sektora dozvoljavaju, prodaju, šire, razmjenjuju ili daju informacije. Da bi se izbjegle unakrsne subvencije, ponovna uporaba treba uključivati daljnju uporabu dokumenata unutar same organizacije za one djelatnosti koje ulaze u opseg njenih javnih zadaća. Djelatnosti izvan javne zadaće tipično će uključivati snabdijevanje dokumentima koji se izrađuju i naplaćuju isključivo na komercijalnoj osnovi te u natjecanju s drugima na tržištu. Definicija "dokumenta" ne obuhvaća računalne programe. Ova se Direktiva oslanja na postojeća pristupna pravila u državama članicama i ne mijenja nacionalna pravila pristupa dokumentima. Ona se ne primjenjuje u slučajevima u kojima građani ili tvrtke prema određenome pristupnom pravilu mogu dobiti dokument samo ako mogu dokazati naročit interes. Na razini Zajednice članci 41. (pravo na dobru upravu) i 42. Povelje o temeljnim pravima Europske unije priznaju pravo svakoga građanina Unije i svake fizičke ili pravne osobe koja boravi ili ima registriran ured u državi članici da ima pristup dokumentima Europskoga parlamenta, Vijeća i Komisije. Tijela javnog sektora trebaju se poticati da za ponovnu uporabu učine dostupnima sve dokumente koje imaju. Tijela javnog sektora trebaju promicati i poticati ponovnu uporabu dokumenata u onim slučajevima kad tijelo javnog sektora ima pravo odobriti njihovu ponovljenu uporabu, uključujući službene tekstove zakonodavne i upravne prirode;
- (10) su definicije "tijelo javnog sektora" i "tijelo na koje se primjenjuje javno pravo" uzete iz Direktiva za javnu nabavu (92/50/EEZ ⁽¹⁾, 93/36/EEZ ⁽²⁾, 93/37/EEZ ⁽³⁾ i 98/4/EZ ⁽⁴⁾). Javna poduzeća nisu obuhvaćena tim definicijama;
- (11) ova Direktiva utvrđuje generičku definiciju naziva "dokument" u skladu s razvojem u informacijskome društvu. Definicija obuhvaća svako predstavljanje akata, činjenica ili informacija, kao i svako sastavljanje tih akata, činjenica ili informacija, na bilo kojemu sredstvu (pisano na papiru, pohranjeno u elektroničkome obliku ili kao zvučni, vizualni ili audiovizualni zapis) u posjedu

⁽¹⁾ SL L 209, 24.7.1992., str. 1. Direktiva posljednje izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2001/78/EZ (SL L 285, 29.10.2001., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 199, 9.8.1993., str. 1. Direktiva posljednje izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2001/78/EZ.

⁽³⁾ SL L 199, 9.8.1993., str. 54. Direktiva posljednje izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2001/78/EZ.

⁽⁴⁾ SL L 101, 1.4.1998., str. 1.

tijela javnog sektora. Dokument u posjedu tijela javnog sektora je onaj čiju ponovnu uporabu može odobriti tijelo javnog sektora;

- (12) vremenski rok za odgovor na zahtjeve za ponovnu uporabu mora biti razuman i u skladu s vremenom pristupa dokumentu na zahtjev, prema odgovarajućim pristupnim pravilima. Razumni vremenski rokovi u cijeloj Uniji poticati će stvaranje novih skupnih informacijskih proizvoda i usluga na paneuropskoj razini. Kad je jednom zahtjev za ponovnu uporabu odobren, tijela javnog sektora trebaju dokumente učiniti dostupnim u roku koji omogućuje iskorištavanje njihova potpunog gospodarskog potencijala. To je posebno važno za dinamički sadržaj (npr. za prometne podatke) čija gospodarska vrijednost ovisi o trenutačnoj dostupnosti informacija i redovitim obnavljanjima. Ako se treba upotrijebiti licenca, pravovremena dostupnost dokumenata može biti dio uvjeta licence;
- (13) se mogućnosti za ponovnu uporabu mogu poboljšati ograničavanjem potrebe digitalizacije dokumenata na papiru ili obrade digitalnih datoteka da bi se učinile međusobno kompatibilnima. Stoga tijela javnog sektora trebaju, ako je moguće i prikladno, učiniti dokumente dostupnima u elektroničkom obliku u bilo kojemu postojećem formatu ili jeziku. Tijela javnog sektora trebaju se povoljno odnositi prema zahtjevima za izvode iz postojećih dokumenata kad ispunjenje takvog zahtjeva uključuje samo jednostavnu radnju. Tijela javnog sektora nisu, međutim, obvezatna dati izvod iz dokumenta ako to uključuje nesrazmjern napor. Da bi olakšala ponovnu uporabu, tijela javnog sektora trebaju svoje vlastite dokumente učiniti dostupnima u formatu koji je, što je moguće više i prikladnije, neovisan o uporabi određene programske opreme (softwera). Koliko je moguće i prikladno, tijela javnog sektora trebaju uzeti u obzir mogućnosti ponovne uporabe dokumenata od strane osoba i za osobe s invaliditetom;
- (14) ukupan prihod, ako su uvedene pristojbe, ne treba prelaziti ukupne troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i širenja dokumenata, uz razuman povrat ulaganja, primjereno i prema potrebi uzevši u obzir zahtjeve samofinanciranja dotičnoga tijela javnog sektora. Izrada uključuje stvaranje i sabiranje, a širenje može uključivati i podršku korisniku. Pokrivanje troškova, zajedno s razumnim povratom ulaganja u skladu s primjenjivim knjigovodstvenim načelima i odgovarajućom metodom proračuna troška dotičnoga tijela javnog sektora, predstavlja gornju granicu pristojbi budući da se trebaju onemogućiti sve previsoke cijene. Gornja granica pristojbi, određena u ovoj Direktivi, ne dovodi u pitanje pravo država članica ili tijela javnog sektora da primijene niže pristojbe, ili da ih uopće ne primijene, a države članice trebaju tijela javnog sektora poticati da dokumente učine dostupnima po pristojbama koje ne premašuju granične troškove reproduciranja i širenja dokumenata;
- (15) je osiguravanje da uvjeti ponovne uporabe dokumenata javnog sektora budu jasni i javno dostupni, preduvjet razvoja informacijskoga tržišta u cijeloj Zajednici. Stoga sve primjenjive uvjete ponovne uporabe dokumenata treba učiniti jasnima mogućim korisnicima ponovne uporabe. Države članice trebaju poticati stvaranje popisa dostupnih dokumenata, ako je prikladno s *online* pristupom, da bi se tako promicali i olakšali zahtjevi za ponovnu uporabu. Podnositelji zahtjeva za ponovnu uporabu dokumenata trebaju biti obaviješteni o raspoloživim sredstvima pravne pomoći u odnosu na odluke i prakse koje se na njih odnose. To će biti posebno važno za mala i srednja poduzeća (en.:SMEs) koja moguće ne poznaju odnose s tijelima javnog sektora iz drugih država članica te odgovarajuća sredstva pravne pomoći;
- (16) je objavljivanje svih općedostupnih dokumenata u posjedu javnog sektora, koji se ne tiču samo političkoga postupka nego također pravnoga i upravnoga postupka, temeljni instrument proširenja prava na znanje, koje je osnovno načelo demokracije. Taj se cilj može primijeniti na ustanove svake razine, bilo lokalne, nacionalne ili međunarodne;
- (17) će u nekim slučajevima ponovna uporaba dokumenata biti dogovorena bez dozvole (licence). U drugim će se slučajevima dozvola izdati uz nametanje uvjeta za ponovnu uporabu, kao što su npr. pitanja odgovornosti, ispravne uporabe dokumenata, jamčenja nepromjenjivosti i potvrde o izvoru. Ako tijela javnog sektora izdaju dozvolu za ponovnu uporabu dokumenata, uvjeti dozvole trebaju biti

pošteni i jasni. Standardne dozvole koje su dostupne *online* mogu u tome pogledu također igrati važnu ulogu. Stoga države članice trebaju omogućiti dostupnost standardnih dozvola;

- (18) ako nadležna uprava odluči da neke dokumente ne čini više dostupnima za ponovnu uporabu ili da više ne obnavlja te dokumente, ona te odluke treba prvom prigodom javno obznaniti, i to kad je god moguće, elektroničkim sredstvima;
- (19) uvjeti ponovne uporabe trebaju biti nepristrani za usporedive vrste ponovne uporabe. To npr. ne smije spriječiti besplatnu razmjenu informacija među tijelima javnog sektora pri provođenju javnih zadataka, dok se drugim strankama naplaćuje ponovna uporaba istih dokumenata. To ne smije spriječiti donošenje različite politike naplate komercijalne i nekomercijalne ponovne upotrebe;
- (20) tijela javnog sektora pri utvrđivanju načela za ponovnu uporabu dokumenata trebaju poštivati pravila tržišnog natjecanja, izbjegavajući što je više moguće isključive sporazume sa svojim privatnim ortacima. Međutim, da bi se pružile usluge od općega gospodarskog interesa, ponekad može biti potrebno primijeniti isključivo pravo ponovne uporabe određenih dokumenata javnog sektora. To bi bilo u slučaju kad nijedan komercijalni izdavač ne bi objavio informacije bez takvoga isključivog prava;
- (21) se ova Direktiva treba provesti i primijeniti s punim poštivanjem načela koja se odnose na zaštitu osobnih podataka u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti osoba pri obradi osobnih podataka i o slobodnome protoku takvih podataka ⁽¹⁾;
- (22) ova Direktiva ne utječe na prava intelektualnog vlasništva trećih strana. Da bi se izbjegla nedoumica, naziv "prava intelektualnog vlasništva" odnosi se samo na autorsko pravo i s tim povezana prava (uključujući *sui generis* oblike zaštite). Ova se Direktiva ne primjenjuje na dokumente koji podliježu pravima industrijskog vlasništva, kao što su patenti, registrirane zamisli i zaštitni znakovi. Ova Direktiva ne utječe na postojanje ili posjedovanje prava intelektualnog vlasništva tijela javnog sektora niti ograničava ostvarivanje tih prava na bilo koji način izvan okvira postavljenih ovom Direktivom. Obveze koje određuje ova Direktiva trebaju se primjenjivati samo ukoliko su spojive s odredbama međunarodnih sporazuma o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih dijela (Bernska konvencija) te Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS sporazum). Tijela javnog sektora trebaju, međutim, ostvarivati svoje autorsko pravo na način koji olakšava ponovnu uporabu;
- (23) alati koji korisnicima ponovne uporabe pomažu naći dokumente dostupne za ponovnu uporabu mogu znatno olakšati prekograničnu uporabu dokumenata javnog sektora. Države članice trebaju stoga osigurati praktična rješenja koja korisnicima pomažu u potrazi za dokumentima dostupnim za ponovnu uporabu. Popisi stanja, raspoloživi najradije *online*, glavnih dokumenata (dokumenti s povećanom ponovnom uporabom ili s potencijalno povećanom ponovnom uporabom) i mjesta portala koja su povezana s necentraliziranim popisima stanja, primjeri su takvih praktičnih rješenja;
- (24) ova Direktiva ne dovodi u pitanje Direktivu 2001/29/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog prava i s time povezanih prava u informacijskome društvu ⁽²⁾ ni Direktivu 96/9/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka ⁽³⁾. Ona izriče uvjete pod kojima tijela javnog sektora mogu ostvarivati svoja prava intelektualnog vlasništva na unutarnjemu informacijskom tržištu ako se dopusti ponovna uporaba dokumenata;
- (25) ciljeve predloženih mjera, tj. omogućavanje stvaranja informacijskih proizvoda i usluga širom Zajednice temeljeno na dokumentima javnog sektora, unapređenje djelotvorne prekogranične

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽²⁾ SL L 167, 22.6.2001., str. 10.

⁽³⁾ SL L 77, 27.3.1996., str. 20.

uporabe dokumenata javnog sektora od privatnih firmi za informacijske proizvode i usluge s dodanom vrijednošću te ograničavanje poremećaja u tržišnom natjecanju Zajednice, ne mogu u dovoljnoj mjeri postići države članice, nego se one bolje postižu na razini Zajednice obzirom na unutarnji opseg djelovanja Zajednice te utjecaj navedenih mjera, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom subsidiarnosti, kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tome članku, ova Direktiva ne prelazi okvir potreban za postizanje tih ciljeva. Ova Direktiva treba postići najmanju mjeru usklađenosti, izbjegavajući pritom daljnja razilaženja država članica u vezi s ponovnom uporabom dokumenata javnog sektora,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje djelovanja

1. Ova Direktiva postavlja najmanji zbroj pravila koja uređuju ponovnu uporabu i praktične načine olakšavanja ponovne uporabe postojećih dokumenata u posjedu tijela javnog sektora država članica.
2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:
 - (a) dokumente čije je snabdijevanje izvan područja primjene javne zadaće dotičnih tijela javnog sektora, kako je određeno zakonom ili drugim obvezujućim pravilima u državi članici ili, u pomanjkanju takvih pravila, kako je određeno u skladu s upravnom praksom u dotičnoj državi članici;
 - (b) dokumente na koje prava intelektualnog vlasništva imaju treće strane;
 - (c) dokumente kojima je pristup isključen temeljem pristupnih pravila u državi članici, uključujući razloge:
 - nacionalne sigurnosti (tj. državne sigurnosti), obrane ili javne sigurnosti
 - statističke ili komercijalne tajnosti;
 - (d) dokumente u posjedu javne službe radiotelevizija i njihovih podružnica te drugih tijela za vršenje nadležnosti javne službe radiotelevizije ili njihovih podružnica ;
 - (e) dokumente u posjedu obrazovnih i znanstvenih ustanova, kao što su škole, sveučilišta, arhivi, knjižnice i istraživačke jedinice, uključujući kad je bitno, organizacije uspostavljene za prijenos istraživačkih rezultata;
 - (f) dokumente u posjedu kulturnih ustanova, kao što su muzeji, knjižnice, arhivi, orkestri, opere, baleti i kazališta.
3. Ova Direktiva se temelji na postojećim pristupnim pravilima u državama članicama, ne dovodeći ih u pitanje. Ova se Direktiva ne primjenjuje u slučajevima kad građani ili tvrtke moraju prema pristupnim pravilima dokazivati poseban interes da bi dobili pristup dokumentima.
4. Ova Direktiva ne mijenja te ni na koji način ne utječe na razinu zaštite osoba pri obradi osobnih podataka prema odredbama prava Zajednice i nacionalnoga prava, a posebno ne mijenja obveze i prava navedena u Direktivi 95/46/EZ.

5. Obveze koje nalaže ova Direktiva primjenjuju se samo ako su spojive s međunarodnim sporazumima o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno s Bernskom konvencijom i TRIPS sporazumom.

Članak 2.

Definicije

Za svrhu ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. "tijelo javnog sektora" označuje državne, regionalne ili lokalne uprave, tijela uređena javnim pravom i udruge uspostavljene od jedne ili više takvih uprava ili jednoga ili više takvih tijela uređenih javnim pravom;
2. "tijelo uređeno javnim pravom" označuje svako tijelo :
 - (a) uspostavljeno za određenu svrhu zadovoljavanja potreba javnog interesa koje nije industrijske ili komercijalne prirode,
 - (b) koje je pravna osoba i
 - (c) koje najvećim dijelom financiraju državne ili regionalne ili lokalne uprave ili druga tijela uređena javnim pravom; ili koje je podložno upraviteljskome nadzoru od strane tih tijela; ili koje ima upravni, upraviteljski ili nadzorni odbor u kojemu je više od polovice članova imenovano od državnih, regionalnih ili lokalnih uprava ili od drugih tijela uređenih javnim pravom;
3. "dokument" označuje:
 - (a) svaki sadržaj bez obzira na medij (napisan na papir ili pohranjen u elektroničkome obliku ili kao vizualni ili audiovizualni zapis);
 - (b) svaki dio takvog sadržaja;
4. "ponovna uporaba" označuje uporabu dokumenata u posjedu tijela javnog sektora od strane osoba ili pravnih subjekata za komercijalne i nekomercijalne namjene drukčije od početne namjene unutar javne zadaće za koju su dokumenti bili izrađeni. Razmjena dokumenata među tijelima javnog sektora samo u provedbi njihovih javnih zadaća ne predstavlja ponovnu uporabu;
5. "osobni podaci" označuju podatke, kako je određeno u članku 2. točki (a) Direktive 95/46/EZ.

Članak 3.

Opće načelo

Ako je ponovna uporaba dokumenata u posjedu javnog sektora dopuštena, države članice osiguravaju da se ti dokumenti mogu ponovno upotrijebiti za komercijalne i nekomercijalne namjene u skladu s uvjetima navedenim u Poglavljima III. i IV. Kad je moguće, dokumenti moraju biti elektronički dostupni.

POGLAVLJE II.

ZAHTJEVI ZA PONOVNU UPORABU

Članak 4.

Zahtjevi prihvatljivi za obradu zahtjeva podnesenih za ponovnu uporabu

1. Tijela javnog sektora obrađuju elektronički, kad je to moguće i prikladno, zahtjeve za ponovnu uporabu i dokument čine dostupnim podnositelju zahtjeva ili, ako je potrebna dozvola, izrađuju za

podnositelja ponudu dozvole u razumnome roku koji je u skladu s vremenskim okvirima određenim za obradu zahtjeva za pristup dokumentima.

2. Kad nisu utvrđeni rokovi ili druga pravila koja uređuju pravodobno izdavanje dokumenata, tijela javnog sektora obrađuju zahtjev i izdaju podnositelju zahtjeva dokumente za ponovnu uporabu ili, ako je potrebna dozvola, izrađuju za podnositelja ponudu dozvole u razdoblju ne duljem od 20 radnih dana od primitka zahtjeva. To se razdoblje može produljiti za daljnjih 20 radnih dana za opširne ili složene zahtjeve. U takvim se slučajevima u roku od tri tjedna od početnog zahtjeva podnositelj zahtjeva obavještava da je za njegovu obradu potrebno više vremena.

3. U slučaju negativne odluke tijela javnog sektora priopćuju podnositelju zahtjeva razloge odbijanja na temelju odgovarajućih odredaba pristupnoga pravila u toj državi članici ili nacionalnih odredaba donesenih u skladu s ovom Direktivom, posebno s člankom 1. stavkom 2. točkama (a), (b) i (c) ili člankom 3. Kad se negativna odluka temelji na članku 1. stavku 2. točki (b), tijelo javnog sektora uključit će upućivanje na fizičku ili pravnu osobu, ako je poznata, koja je nositelj prava ili, u drugoj mogućnosti, na izdavatelja dozvole od kojega je tijelo javnog sektora dobilo odgovarajući materijal.

4. Svaka negativna odluka mora sadržavati upućivanje na načine pravne pomoći za slučaj da se podnositelj zahtjeva želi žaliti na odluku.

5. Za tijela javnog sektora obuhvaćena člankom 1. stavkom 2. točkama (d), (e) i (f) ne traži se zadovoljavanje zahtjeva ovoga članka.

POGLAVLJE III.

UVJETI ZA PONOVNUPORABU

Članak 5.

Dostupni formati

1. Tijela javnog sektora čine svoje dokumente dostupnima u bilo kojem postojećem formatu ili jeziku, u elektroničkome obliku kad je to moguće i prikladno. To za tijela javnog sektora ne podrazumijeva obvezu stvaranja ili prilagođivanja dokumenata da bi se zadovoljio zahtjev niti znači obvezu davanja izvoda iz dokumenata ako bi to uključivalo nesrazmjeran napor koji nadilazi jednostavnu radnju.

2. Na temelju ove Direktive od tijela javnog sektora ne može se zahtijevati nastavljanje izrade nekih tipova dokumenata s namjerom ponovne uporabe takvih dokumenata od organizacija privatnog ili javnog sektora.

Članak 6.

Načela koja uređuju određivanje pristojbe

Pri određivanju pristojbi ukupan prihod od izdavanja i dopuštanja ponovne uporabe dokumenata ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i raspodjele, zajedno s razumnim povratom investicije. Pristojbe trebaju biti u skladu s troškovima u odgovarajućemu obračunskom razdoblju i računati u skladu s računovodstvenim načelima koja se mogu primijeniti na dotična tijela javnog sektora.

Članak 7.

Transparentnost

Svi primjenjivi uvjeti i standardne pristojbe za ponovnu uporabu dokumenata u posjedu tijela javnog sektora moraju se prethodno utvrditi i objaviti elektronički kad je to moguće i prikladno. Tijelo javnog sektora mora na zahtjev navesti proračunsku osnovu za objavljene pristojbe. Za netipične slučajeve

dotično tijelo javnog sektora također navodi koji će čimbenici biti uzeti u obzir u proračunu pristojbi. Tijela javnog sektora osiguravaju da podnositelji zahtjeva za ponovnu uporabu dokumenata budu obaviješteni o mogućim pravnim sredstvima u vezi s odlukama ili praksama koje na njih utječu.

Članak 8.

Dozvole

1. Tijela javnog sektora mogu bezuvjetno dozvoliti ponovnu uporabu dokumenata ili mogu, kad je prikladno, dozvolom odrediti uvjete koji se tiču odgovarajućih pitanja. Ti uvjeti ne smiju nepotrebno ograničavati mogućnosti ponovne uporabe i ne smiju se upotrijebiti za ograničenje tržišnog natjecanja.
2. Kad se u državama članicama upotrebljavaju dozvole, države članice osiguravaju da standardne dozvole za ponovnu uporabu dokumenata javnog sektora koje se mogu prilagoditi za zadovoljenje određenih primjena dozvola budu na raspolaganju u digitalnome formatu i da se mogu elektronički obrađivati. Države članice moraju poticati sva tijela javnog sektora da upotrebljavaju standardne dozvole.

Članak 9.

Praktična rješenja

Države članice osiguravaju postojanje praktičnih rješenja koja olakšavaju traženje dokumenata prikladnih za ponovnu uporabu kao što su popisi stanja, najradije raspoloživi *online*, glavnih dokumenata i mjesta portala koja su povezana s necentraliziranim popisima stanja.

POGLAVLJE IV.

NEPRISTRANOST I POŠTENA TRGOVINA

Članak 10.

Nepriistranost

1. Svi primjenjivi uvjeti za ponovnu uporabu dokumenata moraju za usporedive vrste ponovne uporabe biti nepristrani.
2. Ako tijelo javnog sektora ponovno upotrebljava dokumente kao ulaz za svoje komercijalne djelatnosti, koje su izvan opsega njihovih javnih zadaća za snabdijevanje dokumentima za te djelatnosti, moraju se primjenjivati iste pristojbe i drugi uvjeti koji se primjenjuju za druge korisnike.

Članak 11.

Zabrana isključivih dogovora

1. Ponovna uporaba dokumenata mora biti otvorena za sve potencijalne sudionike na tržištu, čak i onda kad jedan ili više sudionika na tržištu već koristi proizvode s dodanom vrijednošću temeljem tih dokumenata. Ugovori ili drugi dogovori između tijela javnog sektora koja posjeduju te dokumente i trećih strana ne smiju davati isključiva prava.
2. Međutim, ako je isključivo pravo potrebno za davanje usluga u javnome interesu, valjanost razloga za davanje takvoga isključivog prava mora biti predmetom redovitoga preispitivanja i mora se u svakome slučaju preispitati svake tri godine. Isključivi dogovori utvrđeni nakon stupanja na snagu ove Direktive moraju biti transparentni i javni.
3. Postojeći isključivi dogovori koji ne ispunjavaju uvjete za iznimku prema stavku 2. moraju se okončati istekom ugovora ili, u svakome slučaju, ne kasnije od 31. prosinca 2008.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Provedba

Države članice stavit će do 1. srpnja 2005. na snagu zakone i druge propise kako bi se uskladili s odredbama ove Direktive. One o tome odmah obavještavaju Komisiju.

Kad države članice budu donosile ove mjere, te će mjere prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Države članice određuju kako će izvesti to upućivanje.

Članak 13.

Preispitivanje

1. Komisija će prije 1. srpnja 2008. provesti preispitivanje primjene ove Direktive i rezultate toga preispitivanja zajedno s mogućim prijedlozima preinaka Direktive priopćiti Europskome parlamentu i Vijeću.

2. Preispitivanje se mora posebno odnositi na područje djelovanja i utjecaj ove Direktive, uključujući opseg povećanja ponovne uporabe dokumenata javnog sektora, učinke načela primijenjenih na određivanje pristojbe i ponovnu uporabu službenih tekstova zakonodavne i upravne prirode, kao i daljnje mogućnosti poboljšanja ispravnoga djelovanja unutarnjega tržišta i razvoja europske industrije sadržaja.

Članak 14.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan njezine objave u *Službenome listu Europske unije*.

Članak 15.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu, 17. studenoga 2003.

Za Parlament

P. COX

Predsjednik

Za Vijeće

G. ALEMANNI

Predsjednik
